

Zlatý roh

Zpravodaj Starého Města pod Sněžníkem

Leden 2019

roč. XXV

č. 1

8Kč

Vážení spoluobčané,

před několika dny jsme si v našich rodinách perlivým šampaňským připili na přivítání nového roku a současně se rozloučili se starým. V loňském roce jsme oslavili 100 let od vzniku Československa společně výsadbou lípy. Prvního ledna jsme si připomenuli i Den vzniku nové České republiky, která prošla složitým politickým a ekonomickým vývojem. I když analytici hodnotí tento vývoj rozličnými pohledy, statistické údaje hodnotí, že Česká republika kráčí správnou cestou.

Mnozí z nás oslavují tento přelom roku v kruhu nejbližších, jiní se snaží přivítat nový rok v proudu oslav a zábavy. Milí spoluobčané, ať jste kdekoliv, dovolte mi povědět pár krátkých slov.

Věřím, že uplynulý rok byl pro Staré Město rokem celkem úspěšným. Úspěšným v tom, že se nám podařilo vybudovat nový chodník v ulici Jesenická, zateplit panelový dům č.p. 358, uskutečnit přestavbu dílny na radnici na kancelář, opravit fasádu na radnici, v mateřské školce máme novou učebnu, ve škole vybaven školní klub, u školy jsme postavili krásné víceúčelové hřiště, u náměstí hřiště pro nejmenší děti, a v kulturním domě právě probíhají rozsáhlejší stavební úpravy (přestavba vstupu do kulturního domu a nové šatny). V neposlední řadě naši hasiči získali nové dopravní auto. Práce je před námi ale stále dost, a tak doufám, že i tento rok bude z tohoto pohledu opět tak úspěšný.

Vážení spoluobčané, závěrem mého proslovu vyslovím přání: zachovejme si slavnostní chvíle z vánočních i novoročních svátků po celý rok, važme si jeden druhého, mějme rádi naše město, zachovejme si úctu jeden k druhému.

K tomu Vám všem přeji jménem svým, jménem zastupitelů a jménem pracovníků města hodně zdraví, štěstí, lásky, a trpělivosti při řešení osobních problémů a při každodenní práci. Šťastný a úspěšný nový rok!

Starosta Jiří Kamp

Milí čtenáři,

i my bychom Vám rádi popřáli vše nejlepší v novém roce.

Ze všeho nejvíce vám přejeme zdraví a spokojenou mysl. A když budete mít tyto dva základní a důležité atributy pro šťastný život, dovolíme si vám popřát i další věci, které mohou rozjasnit váš rok 2019.

Tak například, ať nepropásnete ty drobné okamžiky štěstí, ze kterých se skládá všední život. Ať dokážete žasnout nad okolními horami. Ať vnímáte lidi kolem sebe a ať je vám s nimi lehké na duši. Ať se Vám dobře žije ve Starém Městě. No, a v neposlední řadě, ať strávíte v roce 2019 alespoň pár příjemných chvil se Zlatým rohem ☺

Vaše redakční rada

Akce se pravidelně účastní zhruba deset týmů a soutěž je otevřena široké veřejnosti. Pokud se tedy chcete pochlubit svým osobitým receptem a zažít neopakovatelnou atmosféru, stačí se přihlásit na internetových stránkách chaty Ol-

Začíná se väčšinou kolem desiate hodiny dopoledne a vsichni účastníci získajú pamättní medaile. Kromě toho tříčlenná porota složená z jedného profesionálneho kuchára a dvomi amatérmi zvolí a ocení i

autory vítězné zelňačky. Ve hře je tradičně i cena diváků. Takže pokud nechcete rovnou vařit, přijďte se jen

podívat, ochutnávat a možná se nechat inspirovat.
(red)

"Patnáctka" okolo Paprsku

Leden je ideálním měsícem, kdy můžete vytáhnout běžky a vyjet si na výlet po místních kopcích anebo se přinejmenším můžete zajet podívat na ty, kteří se na běžkách rozhodnou přímo závodit. 19. ledna 2019 se uskuteční již 34. ročník veřejných závodů v klasickém běhu na lyžích – „Pánáčka“ okolo Paprsku. Můžete se tedy buď sami přímo účastnit, nebo přijít alespoň zažít závody na běžkách na vlastní oči. Závodí se celkem v devíti kategoriích rozdělených podle věku a pohlaví závodníka. Startovné je 100 Kč a prezentace závodníků bude probíhat od 10.00 do 11.30 na chatě Paprsek. Samotný závod začíná v 12.00. Pořadatelem je Sportovní klub Šumperk. (red)

Změna jízdních řádů v roce 2019

Jako každý rok, i v prosinci 2018 došlo ke změně jízdních řádů. A to nejen vlakových, ale i autobusových spojů. Pro ty z vás, kteří využíváte hromadnou dopravu pro dojíždění do školy, práce, nebo jen občasně nákupy či výlety do okolních hor i vzdálenější měst, přinášíme alespoň přehled toho nejzákladnější spojení, které spojuje Staré Město s okolním světem, a to je vlakové spojení Staré Město – Hanušovice. Změny v autobusové dopravě do Hanušovic (Šumperka) a Branné naleznete na jízdním řádu na zastávce na náměstí.

Návrh železničního jízdního řádu pro období od 9. 12. 2018 do 14. 12. 2019

294 Hanušovice - Staré Město pod Sněžníkem a zpět

↔ IDSOK

km	SZČC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	13650	13652	13654	13656	13658	13660	13662	13664	13666	13668	13670	13672	13674	13676	13678
0	Hanušovice 025,292 ⇌ 7		41 4 05	4 55	5 58	6 55	8 04	9 14	10 05	12 05	14 05	15 05	16 05	17 05	18 05	19 15	20 05
2	Hanušovice zastávka ⇌ 7		x 4 08	x 4 58	x 6 01	x 6 58	x 8 07	x 9 17	x 10 08	x 12 08	x 14 08	x 15 08	x 16 08	x 17 08	x 18 08	x 19 18	x 20 08
6	Vysoké Žibřidovice ⇌ 7		x 4 14	x 5 04	x 6 07	x 7 04	x 8 13	x 9 23	x 10 14	x 12 14	x 14 14	x 15 14	x 16 14	x 17 14	x 18 14	x 19 24	x 20 14
9	Chrástice ⇌ 8		x 4 20	x 5 10	x 6 13	x 7 10	x 8 19	x 9 29	x 10 20	x 12 20	x 14 20	x 15 20	x 16 20	x 17 20	x 18 20	x 19 30	x 20 20
11	Staré Město pod Sněžníkem ⇌ 8		41 4 24	5 14	6 17	7 14	8 23	9 33	10 24	12 24	14 24	15 24	16 24	17 24	18 24	19 34	20 24

km	SZČC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	13651	13653	13655	13657	13659	13661	13663	13667	13669	13671	13673	13675	13677	13679	13681	13683
0	Staré Město pod Sněžníkem ⇌ 8		41 4 29	5 29	6 22	7 29	8 27	9 37	11 29	13 19	14 29	15 29	16 29	17 29	18 28	19 29	20 29	21 09
2	Chrástice ⇌ 8		x 4 33	x 5 33	x 6 26	x 7 33	x 8 31	x 9 41	x 11 33	x 13 23	x 14 33	x 15 33	x 16 33	x 17 33	x 18 32	x 19 33	x 20 42	x 21 13
5	Vysoké Žibřidovice ⇌ 7		x 4 39	x 5 39	x 6 32	x 7 39	x 8 37	x 9 47	x 11 39	x 13 29	x 14 39	x 15 39	x 16 39	x 17 39	x 18 38	x 19 39	x 20 48	x 21 19
9	Hanušovice zastávka ⇌ 7		x 4 45	x 5 45	x 6 38	x 7 45	x 8 43	x 9 53	x 11 45	x 13 35	x 14 45	x 15 45	x 16 45	x 17 45	x 18 44	x 19 45	x 20 54	x 21 25
11	Hanušovice 025,292 ⇌ 7		41 4 50	5 50	6 43	7 50	8 48	9 58	11 50	13 40	14 50	15 50	16 50	17 50	18 49	19 50	20 50	21 30

10 nejede 24. 31.XII.   46 jede v 13. nejede 31.XII.   46 jede v 13. nejede 27.XII. – 21., 1.VII. – 30.VIII.

11 nejede 25.XII., 1.I.   46 jede v 13. nejede 27. – 31.XII.   46 jede v 13. nejede 27. – 31.XII.   46 jede v 13. nejede 24.XII.

Knižní tip na leden...

Název knihy: Urlich

Autorka: Margarette Friebeung (dříve Grete Kunz; 1909 Libina - 1991 Wiesbaden)

Budete-li chtít poznat život nejchudší rodiny ze Špiklic (Nové Seninky) a jejích dalších obyvatel ve 2. pol. 19. století, můžete si přečíst zajímavý román Urlich německé autorky Margarette Friebeung, který přeložil pan Veber. Kniha se od ledna nachází ve staroměstské knihovně.

Je to příběh o velké odvaze, ohromné dřině, o houževnatosti, pracovitosti a hlavně o poškození a skromnosti. Příběh morálně čistého a pevného člověka, chalupníka Hanese Hilgarta, který se chce vzepřít žalostné bídě a stát se sedlákem, koupí na dluh úhor na Urlichu, vyklučí ho (i s pomocí své ženy Rózy) a postaví zde své rodinné dům. Je to příběh o vztazích mezi lidmi a o víře v Boha, kterého Hanes nevnímal v kostelních lavicích, ale v šumění větru či v hroudě hlíny.

Kniha není sentimentální, autorka se snaží zachytit život tak drsný, jako před sto padesáti lety byl. A to v mnoha podobách. Je to pozoruhodné dílo, které si jistě zaslouží pozornost. V současné době se připravuje vydání druhého dílu románu. (Nejedlá)

Autorka byla známou výtvarnicí, spisovatelkou, malířkou. Její manžel Franz Kunz byl učitel a padl na východní frontě. Žila ve Starém Městě (bývalé Luštěkovo). V 50. letech se vystěhovala /nebo byla vystěhovávána/ do Německa. Román o Ulrichu - Der Urberg napsala v roce 1949, ještě před tímto dílem napsala nacionalistický román Strážci domoviny - Wächter der heimat, vydaný v Mnichově v letech 1939 a 1942. Děj se také odehrává na staroměstsku, především v Nové Senince. (red)

PROGRAM KINA SNĚŽNÍK – LEDEN

Sobota 12. 1. 2019 v 16.00

Úžasňákovi 2 (animovaná dobrodružná komedie, 118 minut)

Ve filmu Úžasňákovi 2 se vrací oblíbená rodina superhrdinů. Avšak tentokrát je hlavní hvězdou Helen, zatímco Bob zůstal v domácnosti a pomáhá Violet a Dashovi zvládat každodenní nástrahy „normálního“ života. Nikdo z rodiny navíc neuvědomuje superschopnosti malého Jack-Jacka. Když se objeví nový padouch, rodina a Mražoun musí najít způsob, jak se dát zase spojit síly – což se lehko řekne a těžko udělá, i když jsou všichni doslova úžasní.

Vstupné 50,- Kč.

Sobota 12. 1. 2019 v 18.30

Whitney (hudební životopisný dokument, 120 minut)

Nejprodávanější, nejúspěšnější či nejocenovanější – každý přívlastek k famózní Whitney Houston stoprocentně sedí. Každý velký úspěch je však vykoupen a najít pravdu není vždy jednoduché – dokument od oscarového režiséra Kevina Macdonalda se ale do tohoto boje přesto pouští a nezapomenutelnou formou přibližuje božskou Whitney tak, jak ji ještě neznáte. Jedná se o oficiální dokument pozhnaný matkou Whitney a její nejbližší rodinou.

Vstupné 65,- Kč.

Sobota 26. 1. 2019 v 16.00

Malá čarodějnice (rodinná fantasy pohádka, 103 minut)

Jen několik set let „mladá“ čarodějnice se chce podívat na slavný sabat, který se každoročně koná na vzdálené hoře. Starý moudrý havran Abraxas jí to sice vymlouvá, ale malá čarodějnice neposlouchá. Když je prozrazena, hlavní čarodějka baba Bimbula jí uloží, že se do roka musí stát dobrou čarodějkou. Dívenka se hned pustí do učení, a protože se má stát dobrou čarodějkou, koná při svém učení jen samé dobré skutky. Její kouzla sleduje s nevolí stará ježibaba Pingula, a když malá čarodějnice kouzlem pomůže dvěma dětem v pátek, kdy je přísně zakázáno kouzlit, pošle na ni za trest mráz a vánici. I toho však malá čarodějnice využije k dobru...**Vstupné 50,- Kč.**

Sobota 26. 1. 2019 v 18.30

Chata na prodej (komedie/drama ČR, 77 minut)

Rodiče prodávají starou chatu, pro kterou už nemají využití. Matka (Ivana Chýlková) se v ní ještě rozhodne uspořádat poslední pořádnou rodinnou slezinu. Zbytek přibuzenstva neprojevuje přílišné nadšení. Děda (Jan Kačer) je duchem spíše nepřítomen, otec (David Vávra) tyto akce odmítá, syn (Jan Strejcovský) je věčně připilý a ironický k ostatním včetně své přítelkyně (Judit Bárdos). Babička (Jana Synková) je specialistkou na upřímné dotazy, které ostatní přivádějí do rozpaků. Nevyrovnaná dcera (Tereza Voříšková) na chatu přibere svého úspěšného německého přítele (Michael Pitthan), který se jediný na rodinný výlet těší, protože neví, do čeho jde. Ale opravdové dobrodružství začne až těsně nad ránem, když rodina zjistí, že se kamsi vytratil dědeček. Stopy vedou do lesa... **Vstupné 65,- Kč.**

PŘEHLED KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ V MĚSÍCI LEDNU

Božská Sarah

Místo: KD Zábřeh

Datum: 15. ledna od 19 hodin

Herecké mistrovství Ivi Janžurové ve slavné hře o posledním létě proslulé herečky. Komorní komediálně laděná hra o několika dnech na sklonku života legendy francouzského divadla Sary Bernhardové ve společnosti jediného muže - oddaného tajemníka Georgea Pitoua (Kryštof Hádek).

Zbigniew Czendlik

Místo: KD Zábřeh

Datum: 23. ledna od 17 hodin

Pohodový, zábavný a charismatický kněz z Lanškrouna se představí v pořadu Postel hospoda kostel, jehož obsahem je vyprávění o osobním a kněžském životě a mezilidských vztazích.

Žalman & spol.

Místo: Velký sál KD Šumperk

Datum: 25. ledna od 19 hodin

Zpívá, aby bylo lidem dobře, a snad i proto se stal českou folkovou legendou. Pavel Žalman Lohonka těší svým hlasem i texty publikum už půl století.

Neil Zaza & Bad

Místo: Velký sál KD Šumperk

Datum: 29. ledna od 19 hodin

Špičkový americký kytarista Neil Zaza se v rámci svého evropského turné opravdu zastaví i v Šumperku.

Český pohár v alpine snowboardingu

Místo: Dolní Morava

Datum: 19. ledna

Závodit se bude v Paralelním obřím slalomu a Paralelním slalomu, účastnit se mohou i závodníci z řad široké veřejnosti a to od 6ti do 15ti let.

Zpíváme a tančíme s Míšou

Místo: Kulturní dům Zábřeh

Datum: 19. ledna od 16 hodin

Interaktivní písničková show Míši Růžičkové pobaví a aktivně zapojí děti i jejich rodiče. Nový pořad **POHÁDKOVÉ ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ** bude nabitý veselými písničkami, tancováním, dováděním a sladkými odměnami.

Usnesení Rady města

Usnesení z 1. Rady města Staré Město ze dne 12. 11. 2018

1. Rada města schvaluje zveřejnění záměru pronájmu pozemků p.č. 1460/3 ost. plocha o výměře 337 m², p.č. 1471 ost. plocha o výměře 461 m² a část pozemku p.č. 1472/3 TTP, o výměře 946 m² v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem

2. Rada města schvaluje Protokol o jednání hodnotící komise pro výběrové řízení na akci – Hydrogeologické vrtý v místních částech Starého Města a na základě doporučení hodnotící komise schvaluje uzavření a pověřuje starostu podpisem Smlouvy o dílo s GEOMIN s.r.o., Znojenská 78, 586 56 Jihlava

3. Rada města schvaluje Protokol o jednání hodnotící komise pro zakázku malého rozsahu na Zimní údržbu Staré Město, Chrastice, Hynčice, Kunčice, Strážnice, Nová Seninka a na základě doporučení hodnotící komise schvaluje uzavření a pověřuje starostu podpisem Smlouvy o dílo s Vilémem Vogelem, Nová Seninka 84, Staré Město, Josefem Řezníčkem, Chrastická 140, Staré Město a Marcellem Krobotem, Jesenická 14, Staré Město

4. Rada města schvaluje Dodatek č. 4 k nájemní smlouvě č. 124 050 mezi Lesy ČR s.p. a městem Staré Město (prodloužení doby nájmu do 31.12.2023) a pověřuje starostu podpisem výše uvedeného dodatku smlouvy.

5. Smlouva o budoucí smlouvě - Zařízení distribuční soustavy. Rada města schvaluje Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby č. IV-12-8015129/A/2 mezi ČEZ Distribuce, a. s. a městem Staré Město

6. Rada města schvaluje bezúplatný převod vozidla Opel Frontera SPZ zn. 24-44(z důvodu nadbytečnosti) do majetku obce Malá Morava.

7. Rada města schvaluje prodej vyproštovacího zařízení sestavy č. inv. 254 (z důvodu nadbytečnosti) za navrženou prodejní cenu 25 000 Kč

8. Rada města schvaluje přidělení bytu č. 8, sídl. Budovatelů 400, Staré Město V. S., Budovatelů 402, Staré Město

9. Rada města schvaluje začlenění akce "Mezinárodní výstup na Králický Sněžník", kterou tradičně organizuje Město Staré Město do projektu Olomouckého kraje "Hřebenovka - východní část" spolufinancovaného z česko-polského programu INTERREG VA. Souhlas RM platí pro pořádání akce v roce 2020.

10. Rada města schvaluje termín konání zastupitelstva města dne 26. 11. 2018 v 17.00 hod. v KD Staré Město.

Rada města bere na vědomí:

- Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků ze SFŽP na obnovu vozového parku města Staré Město – pořízení elektromobilu

- Žádost o vyřešení dopravní situace v Hynčicích pod Sušinou s tím, že bude osloven projektant k vypracování návrhu řešení v dané lokalitě

- Informaci o založení akciové společnosti „Servisní společnosti odpady Olomouckého kraje, a.s.“, která bude v budoucnosti zabezpečovat pro své akcionáře využití zbytkových směsných komunálních odpadů s tím, že informace bude rozeslána zastupitelům

Usnesení z 2. Rady města Staré Město ze dne 6. 12. 2018

11. Rada města schvaluje inventarizační komise, hlavní inventarizační komisi a likvidační komisi města Staré Město pro provedení inventarizace v roce 2018.

12. Rada města schvaluje cenovou nabídku DIMENSE v.o.s. Brno na vypracování studie na městské infocentrum, včetně muzea v prostorách objektu č. p. 359 ve Starém Městě

13. Rada města schvaluje cenovou nabídku BOBISTAV s.r.o. na doplnění zastřešení (zasklení – varianta komplet) vstupního schodiště vstupu do domu č.p. 358 ve Starém Městě

14. Rada města pověřuje A. W. zjištěním bližších podmínek pro provoz záchytných kotců a návrhu řešení

15. Rada města schvaluje zveřejnění záměru odprodat pozemky p. č. 273/4 a p.č. 273/1 v k. ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem

16. Rada města postupuje žádost o odkoupení pozemku p.č. 59/1 v k. ú. Hynčice pod Sušinou k projednání na zasedání ZM

17. Rada města postupuje opakovanou žádost o odkoupení části pozemku p. č. 854/6 v k. ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem k projednání na zasedání ZM

18. Rada města neschvaluje záměr pronájmu pozemku p. č. 2443/1 v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem s tím, že se jedná o strategický pozemek určený ke směně

19. Rada města doporučuje ZM zrušení usnesení č. 307/18 a), b) z 21. ZM (12. 6.2018) a usnesení č. 316/18 a), b), e), j) z 22. ZM (12. 9. 2018), opětovné projednání a schválení prodeje těchto nemovitostí, z důvodu nesouladu mezi záměrem prodeje nemovitostí a usnesením ZM o prodeji nemovitostí 2

20. Rada města schvaluje zřízení sociální komise ve složení: Mgr. B. Z. – předsedkyně sociální komise, J. Ž., V. P., L. H., Z. P. – členky sociální komise

21. Rada města doporučuje zastupitelstvu města schválení rozpočtového provizoria a pravidel rozpočtového provizoria pro rok 2019

22. Rada města schvaluje termín konání zastupitelstva města dne 17. 12. 2018 v 17.00 hod. v KD Staré Město.

Rada města bere na vědomí:

- Oznámení ředitele ZŠ o vyhlášení ředitelského volna ve dnech 3. a 4. 1. 2019

- Stížnosti podnikatelů na časté výpadky elektrické energie s tím, že pověřuje Čestmíra Vašicu jednáním s ČEZ distribuce

Prosincová jednání zastupitelstva – je smířlivost na spadnutí nebo pořád vítězí emoce?

V listopadovém vydání zpravodaje jsme se v článku „Volby skončily.....“ obou lídrů zeptali, jak z jejich pohledu probíhala povolební jednání o vedení radnice v nastávajícím volebním období.

Dostali jste dva dosti odlišné názory na průběh vyjednávání o povolebním uspořádání vedení radnice. Je na čtenářích, aby posoudili, proč obě strany nedokázaly během celého měsíce najít společnou řeč. Nicméně, ze závěrů obou příspěvků se dalo vyčíst, že by se situace mohla postupně změnit a součinnost obou stran by se mohla časem dostat do stavu konstruktivní spolupráce.

První vlaštovkou, která mohla začátek konstruktivní spolupráce potvrdit, bylo jednání zastupitelstva v pondělí 26. listopadu.

Bohužel, nebylo. První část jednání pobíhala v celkové shodě koaličních i opozičních zastupitelů. Zlom nastal v momentě volby finančního výboru. Po krátké technické přestávce byl do funkce předsedy finančního výboru navržen a následně zvolen Bc. Jiří Kamp mladší.

Opozice navrhla za členy finančního výboru Ing. Vlastu Pichovou a Jiřího Matouše. Po delší neřízené diskusi, v jejímž průběhu odešel z jednání Jiří Matouš, byli za členy finančního výboru zvoleni Marie Bergmannová a Jaroslav Sučan. Zbývající část jednání již připomínala jednání zastupitelstva z minulého volebního období. O návrzích Lukáše Koreše k přípravě rozpočtu na rok 2019 a ke zpracování návrhu koncepce rozvoje

města na celé volební období se po krátké a rušné diskuzi ani nehlasovalo. Starosta spolu s místostarostou konstatovali, že před prosincovým zastupitelstvem se k návrhu rozpočtu na rok 2019 i koncepci rozvoje uskuteční pracovní schůzka všech zastupitelů. Následně rada města rozhodla, že se v prosinci uskuteční pouze jednání zastupitelstva ke schválení rozpočtového provizoria pro rok 2019 a pracovní schůzka zastupitelů k rozpočtu 2019 a návrhu koncepce rozvoje města se uskuteční v lednu 2019.

Jednání zastupitelstva se uskutečnilo, hlavním bodem byl návrh rozpočtového provizoria pro rok 2019. Z jednání se omluvili Ing. Vlastimil Peštál, Radek Nožička a Bc. Jiří Kamp ml.

Vzhledem k tomu, že koalici chyběl hlas omluveného Kampa a z přítomných opozičních zastupitelů návrh rozpočtového provizoria nikdo nepodpořil, návrh nebyl schválen. Pravděpodobně se do konce roku bude muset sejít zastupitelstvo ještě jednou. Vážení čtenáři, až budete začátkem ledna číst náš lednový zpravodaj, budete vědět, jak dopadlo případně další prosincové jednání zastupitelstva. Záznaky ještě nečekejme. Věřme ale, že snad nově zvolení zastupitelé pomohou postupně obrousit hrany vzájemné řevnivosti, situace se uklidní a zastupitelstvo začne pracovat „ve prospěch města a občanů“, jak obě strany ve svých předvolebních plánech slibovaly. (Černín)

Pozor na dluhy na místních poplatcích

Přichází začátek nového roku a kromě jiného je čas myslet i na včasné zaplacení místních poplatků. Většiny z nás se týkají především dva základní poplatky, tj. poplatek za komunální odpad a poplatky za psa. Obojí můžete zaplatit v kanceláři místních poplatků nebo v pohodlí doma převodem na účet č. 154232461 / 0300. Oba poplatky jsou povinné a nezaplacení těchto poplatků může mít vážné finanční důsledky.

Poplatek za provoz systému shromažďování sběru, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu platí každá osoba, která má v obci trvalý pobyt, nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dní a osoba, která vlastní nemovitost, jež není trvale obývána. Sazba poplatku ve Starém Městě činí 500 Kč a lze ji platit na 2 části. Poplatek ze psů platí každá fyzická osoba, která je držitelem psa staršího 3 měsíců s trvalým pobytem na území Starého Města. Sazba poplatku za kalendářní rok činí: v bytových domech s více než 2 byty – 500 Kč, v rodinných domech – 300 Kč, poživatel starobního, invalidního, sirotčího,

vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu – 200 Kč. Je třeba připomenout, že platba se poměrnou částí roku hradí i v případě přistěhování, přírůstků do rodiny, přihlášení další osoby atd.

Bohužel se stává, že mnozí poplatek nezaplatí, popř. nezaplatí včas, protože jej nepovažují za důležitý. Ale tady je třeba dávat si pozor. Povinnost platit místní poplatky je totiž ošetřena zákonem (konkrétně zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád) a stejně tak je zákonem ošetřen i způsob jejich vymáhání. Vymáhání probíhá především prostřednictvím pověřených a škole-

ných úředníků. K důležité změně zákona došlo v roce 2016. Do té doby totiž mohly obce vymáhat dluhy na místních poplatcích i na nezletilých, což dnes už neplatí a odpovědnost za jejich nedoplatky byly přeneseny na jejich zákonné zástupce, tj. např. rodiče.

Pokud není místní poplatek zaplacen včas a ve správné výši, je správce poplatku povinen jej vyměřit např. platebním výměrem. Rozhodnutí, kterým správce nedoplatek vyměří, se později stane, tzv. exekucí, na jehož základě může být zahájeno vymáhání nedoplatky (ať již exekucí daňovou či soudní). Podle § 178 odst. 5 daňového řádu

lze daňovou exekuci provést např. srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, příkázáním jiné peněžitě pohledávky, postižením jiných majetkových práv, prodejem movitých věcí nebo prodejem nemovitých věcí. Pokud jste pouze pozapomněli a nezaplatili včas, nezoufejte. Dříve než dojde na exekuční řešení, město vám zašle upomínku a dá vám tak možnost zaplatit. Na druhou stranu se nespolehejte ani na to, že např. ještě k exekučnímu vymáhání nedošlo. Správce poplatku má totiž 6 let, aby na vás případný nedoplatek vymohl. (red)

Rozhovor ... tentokrát s Petrem Pacalem o tom, jaké je trávit život fotbalem a jaké je trénovat (nejen své) děti...

Když Petřa začínal v deseti letech trénovat na hřišti, zřejmě netušil, že jednou bude fotbalem trávit většinu svého volného času (i když si to možná přál). A nejenom proto, že ho ještě kolem čtyřicítky bude aktivně hrát, ale taky proto, že jednou v něm bude trénovat i své děti. A kromě nich i spoustu dalších. A tak mě zajímalo, jací jsou rodiče malých fotbalistů, jak se ve fotbale prosazují holky nebo jak vidí Petřa budoucnost staroměstského fotbalu...

Kdy jsi začal ty sám hrát fotbal a jak dlouho už tedy trávíš soboty v sezóně na zápasech?

Kdy jsem začal hrát fotbal, to si úplně přesně nepamatuji, ale domnívám se, že to bylo v mých 10 letech, takže v páté třídě. A od té doby už trávím víkend fotbalem, takže prakticky už 30 let.

Byl jsi dítě, které hrálo fotbal při každé příležitosti, nebo jsi trénoval fotbal jen v rámci „kroužku“?

Fotbal mě bavil, takže když byla příležitost, hráli jsme furt i mimo tréninky a zápasy.

Když jsi byl malý, byl při TJ Baník Staré Město dětský oddíl?

Když já jsem začínal, tak fungovala kompletní poslušnost mužstev. Soutěž hráli žáci, dorost a muži. Vzhledem k většímu počtu dětí a celkovému zájmu o sport (nebylo, co jiného dělat) byl způsob fotbalové výchovy a hry dětí jiný než dnes. Žádná přípravek nebo benjamínci nebyli, začínalo se hned v žácích, kde hrály všechny děti ze základní školy. A tak se stávalo, že hráli proti sobě 10 a 15letí kluci. Hrálo se klasicky na velké hřiště v 11 hráčích. Tím byl trochu dán i věk začínajících dětí. Šestileté dítě těžko několikrát přeběhne celé hřiště a ještě u toho hraje fotbal.

Jak prožívali tréninky tvoji rodiče?

Tréninky byly 2x týdně 1,5 hodiny a myslím, že tréninky nijak neprožívali. Byli rádi, že mám nějaký koníček,

kteří mě baví. Vlastně tréninky prožívala moje maminka, hlavně v době, kdy přišlo, a hráli jsme na blátě. To jsme pak byli od bahna a ona měla kopu na praní.

Jak je to dneska? Chodí se rodiče dívat na děti na trénink nebo jezdí na zápasy?

To je hodně individuální. Jsou rodiče, kteří nevynechají jediný trénink ani zápas, a některé rodiče jsem třeba ani neviděl. Je to ostatně dáno i věkem dětí. My vychováváme děti už od 5-6 let a tam je musí dovést rodiče a většinou už zůstanou na hřišti. Prožívají to a povzbuzují i na tréninku. Je to dáno i systémem hry, kdy se zavedl tzv. fotbal malých forem, kde se hraje na malém hřišti 4 hráči + brankář proti sobě. Tam padá hodně gólů a i pro rodiče je to zajímavější. Není výjimkou, že padne i 30 branek za zápas.

Naopak starší děti už přijdou sami.

A jaký způsob rodičovského přístupu vyhovuje nejlépe tobě jak trenérovi?

Já jsem rád, když se rodiče zapojují a jezdí s námi. Ale mám to jasně nastavené. Do výchovy a tréninku si moc mluvit nenechám, i když s něčím rodiče nesouhlasí. Já ty děti někdy nešetřím, když neposlouchají, dostanou náročné běhání. Ale děti, co jsou u nás déle, už znají pravidla a většinou je respektují. Rodiče se musí zapojit hlavně při výjezdech na venkovní zápasy a při praní dresů, ale vše je bez problémů.

Ty už máš taky tři děti, které hrají fotbal. Jaký jsi jako fandící rodič?

Jo, mám syna a dvě dcery, a všichni hrají fotbal. Jako fandící rodič jsem hodně emotivní a pokřikuji, rozčiluji se a fandím jim. Samozřejmě každý rodič chce, aby jeho dítě bylo co možná nejlepší.

A jaké je to trénovat vlastní děti?

Vlastní děti trénuji od jejich počátku a je to pro mě trochu jiné než trénovat ostatní děti. Rozdíl je v tom, že je podvědomě víc sleduji a jsem na ně přísnější. V podstatě, co ostatním projde, tak u mých dětí ne, ale já jim to pak doma vysvětluji, že pokud chci mít u ostatních dětí respekt, tak v první řadě mě musí poslouchat moje vlastní děti.

A jak to bylo u tvých dětí s fotbalem? Táhly k němu přirozeně nebo to byl důsledek toho, že se v tom prostředí pohybovaly od malička?

Když šel můj syn Matyáš do první třídy, tak mě trochu zklamala nabídka kroužků pro kluky na základní škole. Domluvili jsme se s Michalem Klemsou, udělali jsme nábor ve škole a začali je trénovat. Samozřejmě jsem Matyho brávil na svoje zápasy i tréninky a tak to prostředí znal a líbilo se mu to. Holky začaly tak nějak přirozeně. Protože jsem chtěl být po práci i s nimi, bral jsem je na tréninky Matyáše. Ony se z počátku jen dívaly a pak začaly také kopat a postupně trénovat a hrát. A přidaly se i další

holky.

Holek ve fotbale přibývá. Já mám aktuálně ve starší přípravce 4 kluky a 4 holky. V mladší přípravce máme potom další holky. Je to dáno tím, že kluků na škole není tolik. Soutěž to umožňuje a i v ostatních mužstvech se holky objevují. Problém v tom není žádný, navíc holky jsou poslušnější a cílevědomější. Smíšeně s kluky mohou hrát jen zhruba do 15 let. Pak už kluci fyziologicky předčí holky, které jim nestíhají.

V ČR existují soutěže dívek a žen ve fotbale a vím, že jsou oddíly, které se specializují pouze na dívčí fotbal. Já jsem byl se svými dcerami před rokem pozván na turnaj do Brna, kde jsem měl možnost vidět, jak takový ryzí dívčí klub funguje. A musím říct, že ty holky se klukům úplně vyrovnaly, ale jak říkám jen do určitého věku, kdy kluci zesílí a jsou silnější. Mně se dívčí fotbal líbí, i když jsem slyšel i opačné názory. Já výběr koníčků svých dětí nechávám jen na nich, já jim dávám jen možnost. Je jen na nich, jestli se rozhodnou ve fotbale pokračovat i na střední škole, a já budu rád, když to tak bude. Ale když si vyberou něco jiného, budu je podporovat stejně.

Změnily se za těch 8 let děti, které chtějí hrát fotbal A jaké je to v porovnání s tím, když ty jsi jako dítě hrával?

Myslím, že děti se moc nemění. Vlastně je měníme my. Já už jsem alergický na větu, že dnešní děti sedí jen u počítače a telefonu. Ale kdo

jim počítače kupuje? Kdo jim kupuje telefony a pouští v televizi 50 programů? Ano, jsou to rodiče. Takže děti za to ani nemohou, my bychom se jako děti v této době chovali úplně stejně. To my jsme to v tomto ohledu měli mnohem jednodušší. Existovala jen televize, kde nic nebylo, tak jsme byli stále venku. Dnes je těch informací a technologií kolem dětí strašně moc a děti se v tom ani nevyznají. Proto si myslím, že všechny kroužky, ať už sportovní nebo jiné (zpěv, skaut) jsou dnes ohromně důležité pro jejich další vývoj. Děti potřebují v těchto kroužcích jasné mantinely, co mohou a co ne, protože to na sociálních sítích nemají.

Jak ses vlastně dostal do role trenéra dětí?

Trénování dětí dělám s Michalem Klemsou s přestávkou 8 let. Ve staroměstském fotbale byla taková pauza, kdy se nikdo nevěnoval nejmenším dětem, což mně přišla jako velká škoda a hlavně problém pro náš fotbal do budoucnosti. My se dětem potřebujeme věnovat, abychom tu fotbal vůbec udrželi.

Jak probíhají tréninky? Jaké jsou oblíbené části tréninku a které naopak moc oblíbené nejsou?

Tréninky máme 2x týdně zhruba hodinu a půl a zápas o víkend. Trénink mám rozdělený do třech fází. Zahřátí a rozcvičení, nácvik činností a na konci vždy fotbal a protažení. Je to takové osvědčené schéma. Já se snažím do tréninku dostat zápasový rytmus, aby děti byly celý trénink v pohybu. Nejoblíbenější jsou různé hry a soutěže, střídání na bránu a fotbal. Nejméně oblíbené je u většiny dlouhé běhání, ale to se snažím praktikovat co nejméně (většinou je to za trest).

Jak se liší tréninky dětí od těch, které jsi absolvoval ty jako dítě?

Tréninky se liší v rozcvičkách a protažení po tréninku. To jsme na fotbale moc nedělali, to do nás dostal Josef Chytil v tělocviku. Hlavní rozdíl je v celkové přípravě na zápas, protože dnes se hraje na menších hřištích a v menším počtu. Já například hraji se starší přípravkou v 5 hráčích + brankář. Zde jsou i jiná pravidla než u velkého fotbalu (např. není ofsajd, střídání hokejově atd.). A tomu musím uzpůsobit i tréninky. Má to jednu velkou výhodu, děti jsou mnohem víc u balónu, než kdyby se hrálo na velké hřiště 11 na 11. Ale základní ovládání balónu je stále stejné, akorát se vše zrychluje.

Řešíte nějaké problémy při trénincích nebo máte vy i děti vše, co potřebujete?

Při samotných trénincích téměř žádné problémy neřešíme. Za ta léta máme plno tréninkových pomůcek, pěkné hřiště a kvalitní zázemí. To je vše na jedničku. Jediné co chybí, je komfort pro rodiče v době tréninků. S malými dětmi přichází spousta rodičů a prarodičů a je škoda, když MÚ neotevře občerstvení na hřišti, které je v jejich režii. To si pak musíme vyslechnout nadávek. Ale už se ta situace lepší a snad to bude do budoucna v pořádku.

Daří se vám vychovávat nové posily pro soutěž mužů?

Děti nebo kluci jsou většinou ještě moc mladí, než aby mohli hrát soutěž mužů. Ale pár kluků, které jsem trénoval, už brzy doroste. To je vlastně dalším cílem výchovy mládeže. Vychovat si nástupce a udržet fotbal ve Starém Městě.

Je náročné nebo jednoduché hrát v dnešní době fotbal na amatérské úrovni?

Je to náročné. Ale to je jen z mého pohledu. Mám svou

práci, rodinu a do toho 2x týdně trénink dětí, 2x týdně trénink mužů a o víkend zápas dětí a zápas mužů. Dělám to vše ve svém volném čase a zadarmo, ale peníze bych za to ani nechtěl. Pro koníček by neměli být motivací peníze. V okolních mužstvech už většinou dostávají trenéři zaplacení a dokonce i hráči v mužské kategorii. To je ale dáno nedostatkem lidí. Věřím, že pro mladé kluky, kteří u nás hrají za muže, to musí být pěkný koníček, pokud se nemusejí starat o mládež a fungování klubu. Takže z tohoto hlediska to zas tak náročné není.

Fotbal je mezi lidmi velmi populární. Jak těžké nebo příjemné je vyrovnávat se s fanoušky – jejich nadšením nebo zklamáním?

Já má fanoušky a atmosféru rád, ale moc je neřeším. Když hraji zápas, nevnímám okolí a jsem soustředěný na hru. Někomu nadávání od fanoušků vadí, mně ne. Když jsou výhry, je to příjemné, každý vás plácá po ramenou, ale jak se prohraje, většinou jsme ti nejhorší na světě. Ale já si z toho hlavu nedělám, když něco nevyjde, tak se snažím to napravit v dalším zápase.

Jak snadný nebo složitý je provoz fotbalového klubu?

Pro fungování klubu musí být minimálně čtyři lidi a to nepočítám trenéry mužstev. Je potřeba pokladníka, účetní, hospodáře, který se stará o materiálové zabezpečení a sekretář pro komunikaci s okresním a krajským fotbalovým svazem. To mám k tomu všemu na starosti já, takže další papírování. Celkově se to ale dá zvládnout, nejhorší je najít lidi ochotné to zdarma dělat. Další lidi potřebujeme při domácích zápasech jako pořadatelkou službu a na výběr vstupenek. To nám pomáhají fanoušci. Důležitá je podpo-

ra Města Staré Město, bez které si to nedovedu představit. Podporují nás jak finančně, tak nám pomáhají s údržbou hřiště a sportovního areálu. Za to městu patří velký dík.

Co pro tebe dneska fotbal znamená a co pro tebe znamená staroměstský fotbal?

Dobrá otázka. Fotbal je pro mě stále koníček a stále mě baví, ale té práce kolem je hrozně moc. Dělám to ale i pro staroměstský fotbal, který tu funguje od roku 1946. A myslím, že se v posledních cca 15 letech nemáme za co stydět. Je to práce spousty lidí, a postupně se společně s městem podařilo vybudovat pěkné hřiště, kabiny a občerstvení, potřebné pro fungování fotbalu. Fotbal je i určitá vizitka města. Krajská soutěž, kterou muži hrají je sledovaná a často se objevuje i v okresním tisku, a tak mně záleží, jak to naše Staré Město reprezentujeme.

Nicméně nejraději to mám přes léto, když je pěkně strážný trávník, kolem po loukách pobíhají koně, za kabinami hučí řeka a na čepu je dobré pivo.

Jak dlouho chceš ještě hrát nebo se aktivně podílet na chodu místního fotbalu? Co by sis přál pro budoucnost našeho fotbalu?

Fotbal budu hrát, dokud mě bude bavit a dokud budu platný. V mužích nás ale moc není, tak moc na výběr nemám a musím hrát. Ale zatím to tělo dovolí, tak hrají. Aktivně na chodu se budu podílet minimálně po dobu, kdy tu budou působit mé děti. Rád pomůžu i potom, ale to už je otázka pro budoucnost. V té bych si přál udržet trvale krajskou soutěž mužů, mít co nejvíce dětí a postupně z nich vychovat svoji základnu fotbalistů, na které budeme moci být pyšní. (Janoušková)

Lesní plody Starého Města

Třešeň ptačí

Snad každý kdo se rád projde kousek za město, si vybaví typický obraz květinové krajiny. Sníh už dávno roztál i v nejhustších smrkových mlazinách a jen jeho poslední zbytky na Sněžníku prozrazují, že se krajina teprve před nedávnem vyprostila z ledového sevření. Slehlá loňská tráva už na mnoha místech porostla v nový sytě zelený koberec a vzduchem je doslova cítit vůně jara. Tato specifická vůně, na kterou je lidský nos mimořádně citlivý, má svůj název – petrichor a je způsobena činností bakterií ve vlhké půdě. Po drobných deštích, kdy je vzduch plný mikroskopických aerosolů, které sebou půdní bakterie a vůně unášejí, je ještě intenzivnější. To je doba, kdy ještě před vyrašením listů, rozkvétají na lesních okrajích tisíce bílých květů třešně ptačí *Cerasus avium*/. Při jarních procházkách po okolí si jí nelze nevšimnout. Třešeň ptačí, lidově nazývaná “Ptačinka”

nebo dříve “Vogelkirsche”, je pro svou otužilost pěstována jako ovocný strom u horských chalup v polohách, kde ostatní ovocné stromy již nenacházejí vhodné podmínky. Běžná je však na celém území České republiky, nejčastěji v teplejších oblastech lužních lesů. Preferuje osluněné polohy v porostních okrajích. Ale prospívá i uvnitř lesních porostů, zejména pokud se udržuje v hlavní korunové vrstvě a zajistí si tak dostatek světla. Třešeň ptačí je nenáročná, snáší i méně úrodné půdy, nejlépe ale roste na půdách svěžích, mírně vlhkých a dobře propustných. Plodem je kulovitá červená, později velmi temně rudá peckovice – třešeň, dozrává v červenci až srpnu a má průměr pouze cca 1 cm. Pod tenkou dužinou ukrývá tvrdou žlutohnědou pecku. Plody šlechtěných odrůd, které známe z našich zahrad, nacházejí široké uplatnění v potravinářství, nicméně i drobné plody

divoké třešně ptačí jsou velmi chutným ovocem. Obsahují cukry, třísloviny, minerální látky (draslík, vápník, železo), vitamín C, provitamín A, vitamíny skupiny B, organické kyseliny a další látky. Navíc působí výrazně protirevmaticky. Využití naleznou i třešňové pecky, ze kterých se vyrábí polštáře, které po nahřátí udržují dlouho teplo. V lesnictví jde o velmi perspektivní dřevinu. Na vhodných stanovištích dokáže její příměs podstatně zvýšit ekonomický výnos a zároveň jde o meliorační a zpevňující prvek v lesním porostu. Jejím cílenému pěstování se u nás věnuje lesní závod Židlochovice. K dosažení kvalitních dřevních sortimentů je třeba třešni věnovat značnou péči již od založení porostu, na což se při malém zastoupení této dřeviny často zapomíná a tak třešeň poskytuje častěji sortimenty spíše horší kvality se zarostlými větvemi, nebo se jedná o po-

FÄGELBÄR, PRUNUS AVIUM L.

tlačené stromy se slabšími rozměry. Dřevo je nicméně velmi cenné. Používá se především pro výrobu nábytku. Lesníci si porostů s třešní vážejí díky pestřejší dřevinné skladbě a oceňují ji jako krásný krajínoutvorný prvek.

Až se vydáte na palivo, třešně nekácejte, jejich květy mají v oblíbenosti včely a plody pak ptáci. Každé jaro jejich bílé koruny zdobí meze od Starého kopce až po Hynčice. Za sto let jejich života tak mimoprodukční funkce dalece převýší výnosy z dříví, které je navíc těžce štípatelné. (Gol)

LEDNOVÉ VAŘENÍ

Zelňačka

Pro naše předky bývalo kysané zelí jedním z **hlavních zdrojů vitamínů** v zimním období. Díky svému blahodárnému vlivu na zdraví bylo kysané zelí nazýváno „lékem chudých“. I dnes ho můžeme využít jako levný a snadno dostupný prostředek na podporu imunity a zdraví trávicího systému. Podporuje trávení a zdravou střevní mikroflóru. Vitamín C, kterého je v zelí hojně množství, posiluje imunitu, vitamíny B9 a B12 působí jako prevence proti depresím a izotiokyanáty pro změnu chrání před rakovinou. Neméně důležité jsou obsažené enzymy, které ovlivňují výkyvy hladiny krevního cukru. A třeba proto, že je zelí neskutečnou zásobárnou vitamínů, nebo abyste se mohli účastnit letošní soutěže o nejlepší zelňačku, nebo prostě jen proto, že vás v zimě perfektně zahřeje, přinášíme vám v lednovém vaření recept na výbornou zelňačku, která se v různých podobách vaří téměř po celé Evropě.

Ingredience: 2 lžíce sádla nebo slunečnicového oleje, 100 g uzeného bůčku nebo anglické slaniny vcelku, 2 cibule nakrájené nadrobno, 2 lžíce hladké mouky, 2 lžičky sladké mleté papriky, 500 g pokrájeného kysaného zelí, divoké koření: 5 kuliček celého pepře, 5 kuliček nového koření, 2 bobkové listy, špetka mletého chilli a sůl, 2–3 brambory, oloupané a nakrájené na kostky, 200 g zakysané smetany, 150 g debrecínského nebo jiného pikantního klobásy nakrájené na plátky

Příprava jídla: Bůček nakrájejte na kostičky a asi 5 minut ho v hrnci na tuku opékejte dozlatova. Přidejte cibuli a míchejte dalších 5 minut. Zprašte moukou, dobře ji rozmíchejte; po minutě přisypte papriku, zamíchejte a zalijte 1,5 litrem vody. Přidejte zelí, koření, sůl a chilli a za občasného zamíchání ode dna vařte 20–30 minut doměkka. Mezitím v jiném hrnci uvařte doměkka brambory (brambory do zelňačky se připravují zvlášť, protože v kyselém prostředí zůstávají i po delším vaření tvrdé). Do polévky je vhodte těsně před dokončením. Přidejte i 150 g zakysané smetany, klobásu a už jen společně prohřejte, případně dosolte. Podávejte ozdobené zbylou zakysanou smetanou. (red)

Bobři na Staroměstsku

Ještě před pár lety jej tu nikdo neznal. Teď to ale vypadá, že se tu usadil natrvalo. Je to jako s každým novým sousedem, zprvu se díváme skrze prsty, snad bychom byli raději, kdyby se vrátil, odkud přišel. Brzy ale nedůvěru vystřídá zvědavost, a protože se bojíme především toho, co neznáme, měli bychom se s naším novým sousedem seznámit. Bobr evropský /*Castor fiber*/ tady není úplně cizí. Byl běžnou součástí naší krajiny až do roku 1730, kdy u Olomouce ulovili posledního jedince a byl tak, až pokusy s umělým chovem, na dobrých 250 let vyhuben. Není se čemu divit, naši předci, i když v mnohém ohleduplnější, drancovali přírodu stejně tak, jako to dokážeme my dnes. Bobr dorůstá až 30 kg, má výborné maso a kožesinu s hustou srstí, kde na 1 mm² roste až 300 chlupů! Když k tomu přičteme škody na dřevinách a nory v hrázích rybníků, neměl v Evropě moc šancí na přežití.

Návratu bobrů předcházela jejich záměrná reintrodukce do povodí Dunaje, odkud se rychle šířili, a tak na soutok Moravy a Dyje dorazili první jedinci v polovině 80. let. Druhým místem výskytu v povodí

Moravy se stala oblast Litovelského Pomoraví, kde byli bobři poprvé vysazeni roku 1991.

Aktuální stavy bobra se v ČR odhadují na 4-5 tisíc jedinců. Příčinou je nejen důsledná ochrana ale také absence přirozených predátorů, jakým je například vlk, který dokáže bobry lovit.

Bobr je obecně chápaný jako škůdce. To dokládají i čísla. V celém povodí Moravy působí ročně škody za přibližně 5 milionů korun. Potřebuje totiž mít vstup do své nory v břehu pod vodou a svůj životní prostor si k tomu tak upravuje. Pokud je vodní hladina nízko, začne stavět hráz a vstup do obydlí si tak zatopí. Pokud nemá možnost dělat nory, natahá si materiál, jako větve a bláto na hromadu a ve vybudovaném hradu si pak vykouše svůj úkryt. Vstup do něj má opět pod vodou. Vysoká vodní hladina je důležitá pro jeho další aktivity, jako je tvorba zásob potravy, kdy bobr na podzim vystřídá bylinnou vegetaci za dřeviny, které kácí a okousává z nich kůru a listy. Velkou část větví odkouše a natahá si je do vody, aby mu nevyschly, zapíchá je do dna nebo do břehu v blízkosti vstupu do hradu. V zimě, když zamrzne vod-

ní hladina, doplave si pro větvičku, tu si pak vezme k sobě do hradu, kde si ji zkonsumuje a nemusí vůbec ven.

Nemůže nám ale náš nový souseda i prospět? Bobr je vlastně takový krajinný inženýr. Přehrazením toku zvýší hladinu spodní vody a zároveň zvětší plochu říční sítě. Dokáže zdarma revitalizovat člověkem v minulosti nerozvázně napřímené drobné toky. Vznikají tak mokřady, které jinde stavíme s nemalými výdaji. Ty pak využívají ptáci, některé druhy ryb a hlavně obojživelníci.

Zcela zadarmo nám pomáhá udržovat vodu v krajině. Přítomnost bobra může také výrazně zvýšit samočistící schopnost toku zatíženého komunálními odpadními vodami nebo zemědělstvím. Ač to může znít absurdně, bobři budováním svých vodních děl bojují proti oteplování planety. Svou činností ukládají v říčních sedimentech ve větvích nezanedbatelné množství uhlíku – na celé Zemi je to asi 2,7 milionu tun. Rybáře potěší výzkum Bavorského rybářského svazu na toku Mühlbach. Po příchodu bobra se počet druhů ryb zdvojnásobil. V 1 km úseku toku bez bobra bylo napočítáno 20 pstruhů, v úseku s vý-

skytem bobra 120 pstruhů. Četnost výskytu ryb v mrtvém dřevě u bobřích hradů se zvýšila až 80x.

Bez přirozeného predátora není stav bobrů v přírodě vyvážený. Jejich regulace tak bude nutná, než však bude povolena, je bobr v České republice stále chráněným živočichem. Je zakázáno jej usmrcovat, rušit nebo chytat. Chráněn je i jeho biotop - hráze, nory a hradu, které je zakázáno ničit či přemísťovat.

Způsobí-li bobr škody na vašem majetku, např. na volně rostoucích dřevinách, lesních porostech nebo polních plodinách, máte právo požádat stát o jejich úhradu dle zákona č. 115/2000 Sb.

Přítomnost vody je dnes, více než kdy jindy, nezbytnou podmínkou fungující a zdravé krajiny ve které žijeme. Pokud bobr, byť jen jedinou hrází, přispěje k jejímu přirozenému koloběhu, zaslouží si naši podporu. Myslím, že jsme získali dobrého souseda. (Gol)

INZERCE

**Prodám červenou sedačku
na kolo (pěkný stav)**

Cena 400,- Kč.

**V případě zájmu volejte
776 038 959**

**Opravy chladniček, mrazniček, el. sporáků,
bojlerů, aku kamen u Vás doma.**

**Prodej nových chladniček,
sporáků a bojlerů. Jejich zapojení a předvedení.**

Kabát Jan

B. Němcové 595, Jeseník

Mobil: 606 420 133

E-mail: kabat-opravy@volny.cz

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V lednu oslaví svá významná životní jubilea:

Miroslav Roháček

Alena Valdová

Františka Vogelová

Josef Pešek

Marie Bergmannová

Marie Filipčíková

Emílie Donéová

Margita Fireková

Augustin Isteník

Marie Olbrichová

Jan Michalčák

Anežka Blašková

Gratulujeme a přejeme zdraví do dalších let!

Dne 1. ledna 2019 jsme vzpomněli 9. výročí úmrtí našeho milovaného manžela, tatínka, dědečka, pana

Antonína Bratiny.

S láskou vzpomínají manželka a děti s rodinami.

Dne 5. ledna 2019 vzpomínáme 20. výročí úmrtí našeho manžela, tatínka a dědečka pana

Lud'ka Ovčiarika.

S láskou vzpomíná manželka a synové s rodinami.

Kdo znal, vzpomene,
kdo měl rád, nezapomene...
Dne 7. 1. 2019 by se dožil krásných 75 let

Slavomír Kubíček

Vzpomíná manželka s rodinou

Narození

David Koreš

Damien Hejný

Dominik Kužma

Úmrtí

Emílie Komárková

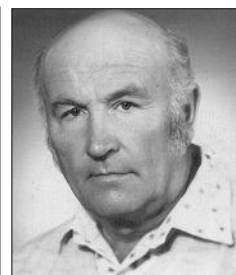
Milan Hluchý

Jiřina Novosádová

Dne 22. 1. 2019 uplyne 20 let od úmrtí pana

Františka Lysáka

Vzpomínají děti, vnoučata a pravnoučata

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Je tady opět leden a s ním tradiční celorepubliková **Tříkrálová sbírka.**

Na Staroměstsku se můžete setkat se Třemi králi, kteří budou koledovat **od 4. ledna do 13. ledna 2019.**

Když zazvoní u vašich dveří, poprosí vás o příspěvek na charitní dílo, obdarují vás symbolickým barevným cukrem a dle přání napíší svěcenou křídou na dveře nápis K+M+B+2019.

Tři králové budou i na nedělní mši 13. ledna 2019 v 9,30 hod. ve staroměstském kostele sv. Anny.

Jedna pokladnička pro finanční příspěvek bude také umístěna v Turistickém informačním centru Staré Město.

Děkujeme vám. KZSP Staré Město

OBRAZEM: 12. 12. 2018 v 18 hodin se uskutečnil další ročník celorepublikové akce *Česko zpívá koledy* pod záštitou Deníku. Ve stejnou chvíli zpívalo letos stejné vánoční koledy zhruba 130 tisíc lidí na stovkách míst. Česko zpívalo koledy tento rok i ve Starém Městě pod Sněžníkem.

Adventní čas v MŠ

5. prosince navštívil naši školku svatý Mikuláš se svoji družinou. Protože byly všechny děti celý rok jen hodné a zazpívaly krásné písničky, dostaly za odměnu sladké balíčky. Poděkování patří žákům ze základní školy - Anně Lysákové, Filipu Sedláčkovi a Adéle Čupkové za skvělou spolupráci při realizaci této krásné tradice.

V předvánočním čase adventu se v prodejním stán-

ku školky při akci „Rozsvícení vánočního stromu“ prodávaly výrobky dětí a rodičů. Děkujeme všem dětem a rodičům, kteří se vždy rádi a ochotně podílejí na této akci, jejíž výtěžek je využit na konci školního roku a to na společný výlet. Letošní částka je 5.000 Kč. Děti a paní učitelky z mateřské školky pozvaly všechny, kdo měli chuť odreagovat se od předvánočního shonu, odpočinout

si při poslechu vánočních koled a přitom si vyrobit krásné výrobky – vánoční stromček, zasněžený svícen a andělíčky z březových špalíček. Doufáme, že se zimní dílničky všem líbily a moc děkujeme za návštěvu. (Sylva Miklasová, Stanislava Manová)

Velká švihadlová soutěž Šikula Cup

V pondělí 26. 11. odpoledne se ve školní tělocvičně konala již pro tuto školu tradiční sportovní soutěž v přeskočích přes švihadlo v časovém limitu. Před mnoha lety ji vyhlásil jako korespondenční soutěž s názvem Šikula Cup časopis Školní sport, který už bohužel dávno neexistuje. Ovšem na naší škole tento skvělý nápad žil dál svým životem, zvláště pak poslední roky je pro naši školu díky svému názvu velmi příznačný. Naše děti se totiž na toto zápolení musí dlouhodobě připra-

vovat, což s sebou pochopitelně nese ovoce, ve formě zvýšené kondice a také uplatnění určité šikovnosti. Letošní ročník se vyznačoval největší účastí, skákalo celkem 119 dětí (9. ročník 100% účast), všichni prokázali nejen snahu o co nejlepší výsledek, ale hlavně přistupovali k náročné organizaci velmi ukázněně a tak se mohly zrodit téměř neuvěřitelné výsledky. Pro představu uvedu alespoň vítězné šikuly a šikulky v každé kategorii: 1. ročník Amálka Váňová 140 přeskoků za 2 minuty, 2.

3. ročník Tadeáš Suchomel 250(2min), 4.-5. ročník Terežka Pacalová 262(2min), 6.-7. ročník Jakub Grepl 343(3min), 8.-9. ročník Patrik Doné 342(3min). Gratuluji nejen

vítězům a hlavně děkuji všem pedagogickým pracovníkům, kteří se zhostili funkce rozhodčích velmi zodpovědně. (Lenka Jílková)

Poděkování

Staroměstská škola touto cestou děkuje firmě NET-KOVO s.r.o. - ing. Eduardu Chytkovi za významný finanční příspěvek na zakoupení velké airtrackové žíněnky pro gymnastický kroužek. Naším gymnastkám se tak cvičení velmi zatraktivnilo a už teď si ji užívají při nácviu akrobatických prvků. V budoucnu se určitě předvedou na veřejnosti. Od téže firmy také mateřská škola obdržela štědrý dar v hodnotě 10.000 korun. Finanční obnos bude využit na nákup vánočních dáreků pro děti ve školce. (Radovan Šikula)

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: PÁTEK 18. 1. 2019

Periodický tisk územního samosprávného celku ZLATÝ ROH, měsíčník Města Staré Město, vychází k prvnímu dni v měsíci ve Starém Městě. Vydavatelem je Město Staré Město, nám. Osvobození 166, 788 32 Staré Město. IČ 00303364, ev. č. MK ČR E 13110. Případné příspěvky doručte do TIC nebo na e-mail: zlatyroh@staremesto.info. UVEŘEJNĚNÉ PŘÍSPĚVKY NE-MUSÍ NUTNĚ VYJADŘOVAT STANOVISKO VYDAVATELE